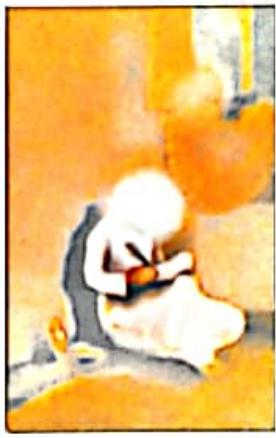

درس دهم - در ساحل دجله

حاکمان عباسی در سامرا

حاکمان عباسی قصرهای به هم پیوسته، تودرتو و بسیار باشکوهی در دو سوی ساحل دجله ساخته بودند. قصرهایی پر از نقش و نگار با وسائل گران قیمت، سفره‌های رنگارانگ و خزانه‌هایی لبریز از سکه‌های طلا، یکی از این حاکمان که هم عصر امام هادی (ع) بود، متوكل نام داشت.

امام هادی (ع) دهمین اختر تابناک شیعیان	
	نام پدر
	امام جواد (ع) (محمد تقی)
تاریخ تولد	۱۵ ذی الحجه سال ۲۱۲ هجری قمری
تاریخ شهادت	۳ ربیع اول ۲۵۴ هجری قمری
محل زندگی	مدینه و در پایان عمر سامرا
شروع امامت	پس از شهادت امام جواد (ع) - در هشت سالگی
مدت امامت	۳۶ سال
حاکمان هم عصر	مأمون، معتصم، متوكل و ...
القب	علی النقی، هادی، ابوالحسن
محل شهادت	سامرا
محل دفن	سامرا، نزدیکی ساحل دجله در کنار امام حسن عسکری (ع)

متوكل و امام هادی (ع)

متوكل حاکم ستمگر عباسی از علاقه‌ی مردم به امام هادی (ع) و اتحاد و همدلی میان ایشان و مردم می‌ترسید و به همین دلیل دستور داد امام را به زور از مدینه به سامرا بیاورند. امام هادی (ع) سال‌های سال در سامرا در نهایت سختی زندگی کرد. متوكل همیشه امام را زیر نظر داشت و بارها دستور داد شبانه به خانه‌ی امام بریزند و خانه‌اش را بازرسی کنند و حتی مدتی امام را زندانی کرد.

امام هادی (ع) در کلاس درس

چون پدر گرامی اش امام جواد (ع) در اوج جوانی به شهادت رسید، امام هادی (ع) با این که سنش هنوز به نوجوانی هم نرسیده بود، امام و پیشوای مردم شد.

در مسجد پیامبر (ص) به شاگردان پدرس درس می‌داد و مردم مخصوصاً آن‌ها که امام را نمی‌شناختند با تعجب به هوش و استعداد امام نگاه می‌کردند. ایشان شاگردان زیادی تربیت کردند که همه از عالمان بزرگ شدند. یکی از مشهورترین شاگردان ایشان حضرت عبدالعظیم حسنی از نوادگان امام حسن مجتبی (ع) است که حرمش در شهر ری قرار دارد.

اقدامات متوكل در دوران سخت و خفغان آور

- ۱- دستور داد مرقد امام حسن (ع) جد بزرگ امام هادی (ع) را تخریب کنند.
- ۲- عده زیادی از نسل پیامبر (ص) و دوستان ایشان را به زندان انداخت.
- ۳- به شاعران پول زیادی می‌داد تا در شعرهای خود به امامان بی احترامی کنند.
- ۴- بیت المال مسلمانان را صرف خوش گذرانی خود می‌کرد.
- ۵- دائماً امام هادی (ع) را مورد آزار و اذیت قرار می‌داد و از مدینه به سامرآ تبعید کرد.

امام هادی (ع) می‌فرماید: به جای این که برای عدم موفقیت‌های گذشته حسرت و اندوه بخوری، با داشتن تصمیم و اراده‌ی قوی آن‌ها را جبران کن.

درس یازدهم - سرو سربلند سامرای

در درس گذشته آموختیم متول حاکم ستمگر عباسی دستور داد امام هادی (ع) را از مدینه به سامرای بیاورند و همراه امام هادی (ع) فرزندشان امام حسن عسکری (ع) هم آمدند.

نکات مهم درباره امام حسن عسکری (ع) یازدهمین رهبر و پیشوای شیعیان	
حسن	نام
امام هادی (ع)	نام پدر
عسکری، زکی	القب
۱۸ ربیع‌الثانی سال ۲۳۲ هجری قمری در مدینه	سال و محل تولد
۸ ربیع‌الاول سال ۲۶۰ هجری قمری در زندان‌های سامرای	سال و محل شهادت
حاکمان عباسی	دشمنان
مدینه، سامرای (محله‌ی عسکر)	شهرهایی که در آن زندگی کرده‌اند
به همه‌ی زبان‌ها مسلط بودند.	چه زبان‌هایی را بلد بودند
سامرا در کنار پدر گرامی شان امام هادی (ع)	محل دفن
حضرت مهدی (عج)	نام فرزند

امام حسن عسکری (ع) همراه پدر به سامرای آمد و ستم‌های حاکمان عباسی مثل: هجوم شبانه به منزل و بازرسی و به هم ریختن خانه را با چشمان خود می‌دید. اما امام هادی (ع) ایشان را خوب تربیت کرد تا راهش را ادامه بدهد و پرچم هدایت مردم را به دوش بگیرد.

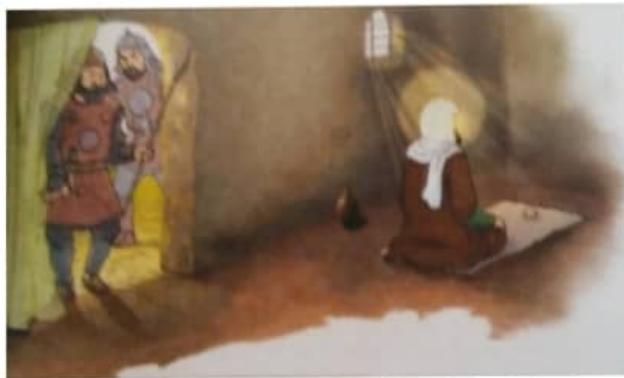
امام هادی و امام حسن عسکری (ع) در سامرای در جای امن و آرام نبودند، بلکه در محله‌ی عسکر یعنی منطقه‌ی نظامیان سکونت داشتند و همیشه تحت نظر بودند.

امام هادی (ع) در زندان بود و سپس به شهادت رسید، امام حسن عسکری (ع) با وجود سن کم جای خالی پدر را پر کرد؛ (هم مراقب مادر و خانواده و هم مریض و راهنمایی مردم و جانشین پدر شد.)

از اولین روزهای امامت مورد آزار و اذیت حکومت قرار گرفت و جاسوسان و مأموران خانه‌ی او را تحت نظر گرفتند تا دوستانش را شناسایی کنند. امام حسن عسکری (ع) مخفیانه به دوستان نامه نوشت و گفت: «وقتی مرا در میان شهر می‌بینید. سلام ندهید و با دست به من اشاره نکنید که جانتان در خطر است.»

حاکمان عباسی حتی حاضر نشدند امام در منطقه‌ی ناآرام عسکر بماند و ایشان را به زندان انداختند.

اخلاق خوب و بی نظیر امام باعث علاقه‌ی مأموران زندان به امام می‌شد و با این که حاکمان عباسی بدترین افراد را به کار می‌گرفتند، اما پس از مدت کوتاهی باز هم مأموران شفته‌ی اخلاق امام می‌شدند.

معجزه‌ی امام حسن عسکری (ع)

اگر مهمانی برای امام حسن عسکری (ع) می‌آمد که به زبان‌های دیگری غیر از عربی مثل فارسی، ترکی و رومی صحبت می‌کرد، با این که حضرت فقط در مدینه بودند، با هر کس به زبان خودش سخن می‌گفت که نشان از علم الهی است و در اختیار امامان است.

امام حسن عسکری (ع) می‌فرمایند:

«بهترین دوست تو کسی است که اشتباه تو را فراموش کند و نیکی تو را از یاد نبرد.» با توجه به این سخن ما نیز باید خوبی دیگران را به خاطر بسپاریم و بدی‌ها را به دست فراموشی بسپاریم و همیشه «نیمه‌ی پر لیوان را ببینیم.»

حاکمان عباسی و تبعید امامان به شهرهای دیگر

حاکمان عباسی به زور بعضی از امامان را از شهر خود مدینه به جاهای دیگر تبعید کردند؛ مثل: امام کاظم (ع) به بغداد، امام رضا (ع) به خراسان، امام هادی و امام حسن عسکری (ع) به سامرا (محله‌ی عسکر).